

החזרת ענף הפרחים לרמת נגב

עופר גיא, אמנון בוסתן
ויאיר וישרי 2024

מטרות המחקר:

- ישנה חשיבות לאפשר מגוון גידולים גדול עד כמה שניתן – גידולים חדשים לאזור
- ברמת נגב ענף הפרחים היה בעבר ענף מרכזי וכיום – נעלם מהאזור (דלת חזרה למגדלים)
- הקמת חלקות הדגמה, לימוד והיכרות לכלל החקלאים.
- מתן פתרון לבעיות ואתגרים במחקר רלוונטיים לענף יחד עם שה"מ.

תוכנית עבודה

- פרח שעווה – מטע שטח פתוח של פרחי קטיף ליצוא.

- אדמונית – גידול בהשקעה גבוהה ליצוא - פרח הפודה מחיר גבוה.

- רוסקוס – מטע רב שנתי של עלים למילוי זרים בתנאי הצללה: אגרו-וולטאי.

פרחי השעווה

- פרח השעווה (*Chamaelirium unguiculatum*) נמנה על משפחת ההדסיים ומוצאו ממערב אוסטרליה.
- הגידול קיים בארץ משנות ה-70 ובמרוצת השנים הובאו לארץ כ-15 זנים שונים הנבדלים בגובה תפרחת, צבע, גודל הפרח ומועד הפריחה.
- בארץ מגדלים כ-3500 דונם בעיקר באזור לכיש והבשור.
- שיווק התפרחות נעשה מחודש אוקטובר ועד מאי.
- בעשור האחרון 85% מפרחי השעווה בבורסת הפרחים בהולנד מגיע מישראל.
- ענפי הקטיף המתאימים ליצוא באורכים מ-80-50 ס"מ.
- בעלי חיי מדף יחסית ארוכים וגמישות בקטיף בעיקר בחורף.
- גידול עמיד ליובש וחום.

פרח שעווה מטרות הניסוי:

- ללמוד יותר על יחסי אשלגן וחנקן בדישון הגידול.
- פרוטוקול הדישון לא מוסדר ומעודכן לקרקעות מדבריות - קלות
- לייעל את השימוש בתוספת מיקרו-אלמטים לאורך זמן בפרח שעווה.

ניסוי דישון

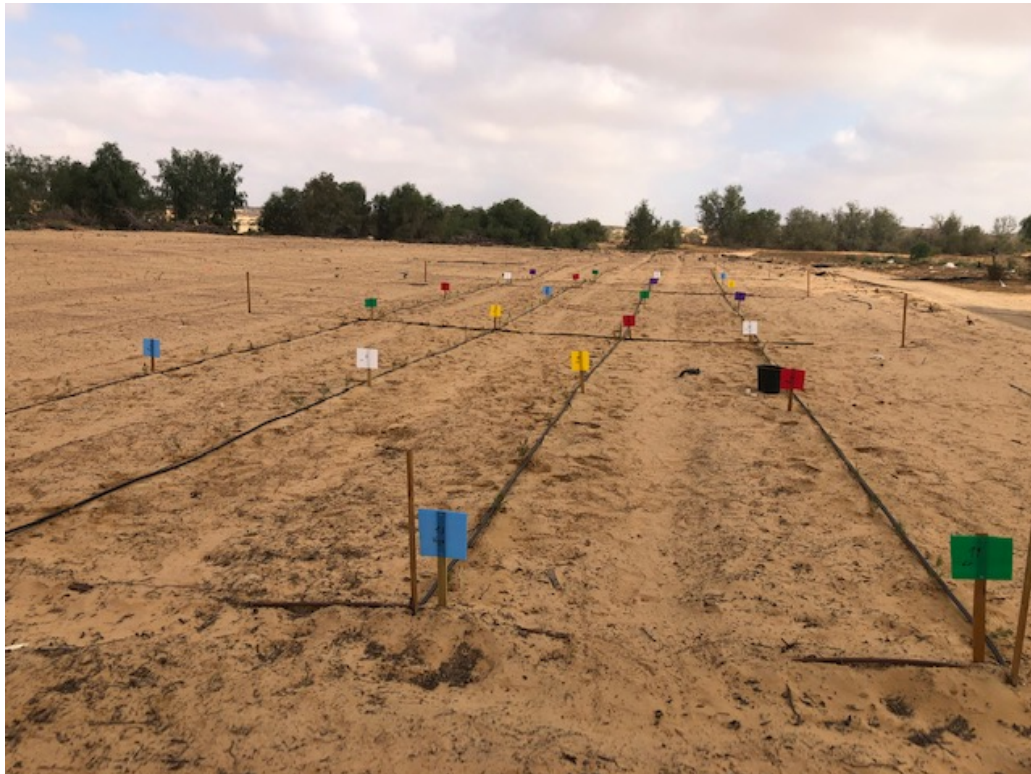
• שתילה ביולי 2020

• זנים: ווגה וניר.

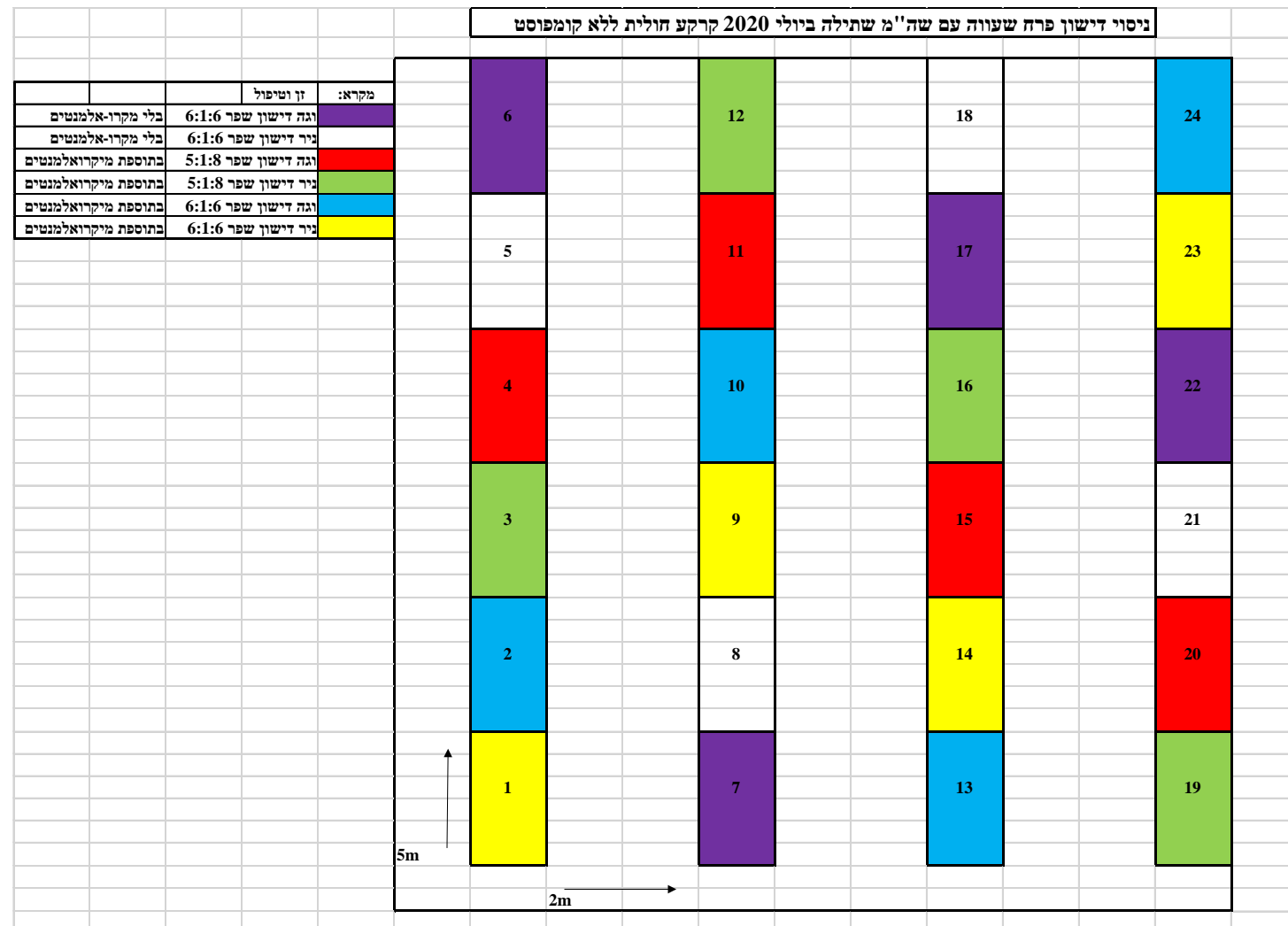
• שלוחת טפטוף אחת כל 50 ס"מ לערוגה, שתילה כל מטר. 5 צמחים בחלקה

• שלושה טיפולי דישון בארבע חזרות: 5:1:8+3, 6:1:6+3, 6:1:6 על בסיס שפר

• ריכוז דישון כ-70-80 מילגרם לליטר

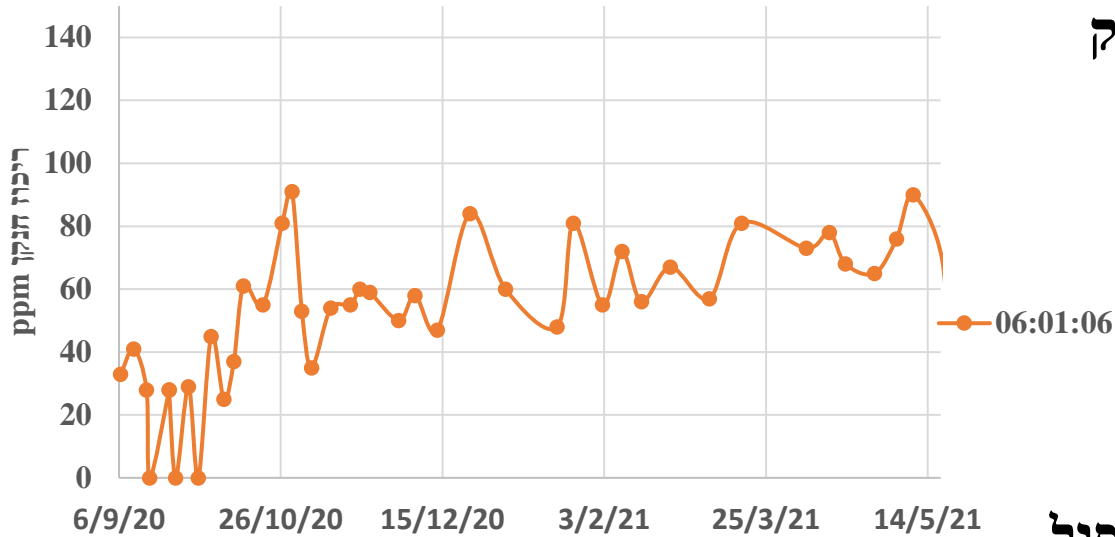

מפת הניסוי שלושה דשנים

מהלך הגידול

חנקן כללי בהשקיה בתקופת הגידול

- ריסוס נגד עשבייה רונסטאר 300 סמ"ק לדונם וגול 100 סמ"ק לדונם
- שתילה 7 ביולי 2020, זנים: ווגה וניר ללא קומפוסט.
- תחילת טיפולי דשן מאוגוסט
- השקיה אחת ליומיים 1 קוב' לדונם
- ריסוס גופרת ברזל 0.8% כל שבועיים
- אוקטובר השקיה אחת לשלושה ימים
- ריסוס אבץ ומנגן גופרתי בטיפול ללא מיקרו שנה ראשונה טיפול אחד בלבד
- מעבר לריסוס פרוסטרן 0.4% מאמצע דצמבר אחת ל-10 ימים
- לאחר הקטיפים באפריל העלנו השקיה 2/3 קוב' אחת לשלושה ימים
- עונה שניה ושלישית ריסוסי אבץ ומנגן אחת לחודש בחודשים החמים

עונה ראשונה לאחר שתילה

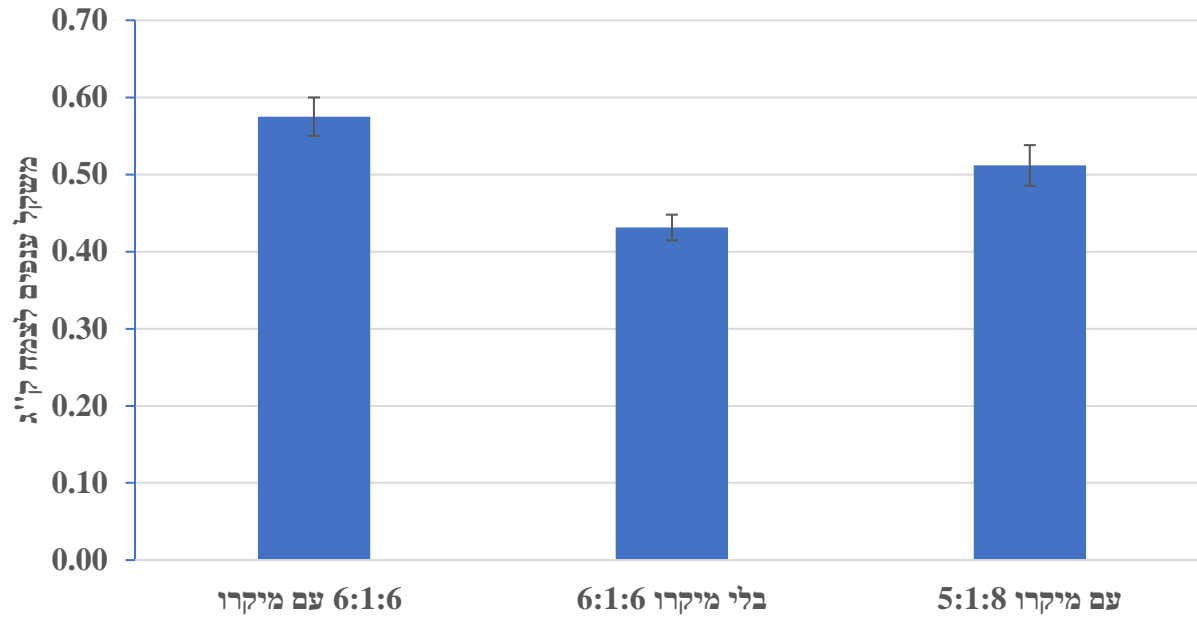

עונה ראשונה

30/3/21 קטיף ווגה
21/2/21 קטיף ניר

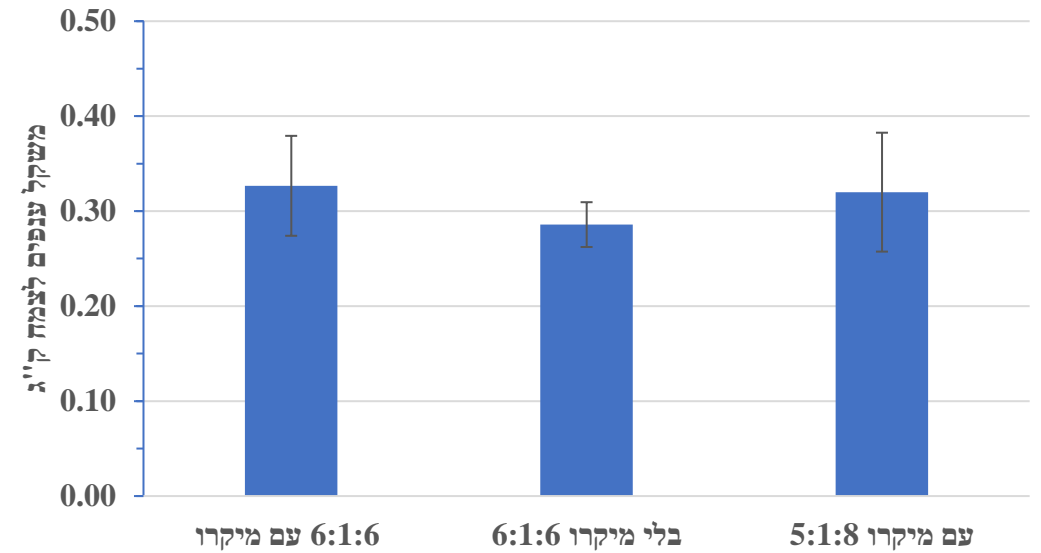
תוצאות עונה ראשונה

יבול ענפים זן ניר ממוצע לצמח לטיפול

ניר ללא מיקרו יבול נמוך יותר

יבול ענפים זן ווגה ממוצע לצמח לטיפול

ווגה אין הבדל בין טיפולים

עונה שניה

קטיף ניר 5.1.22

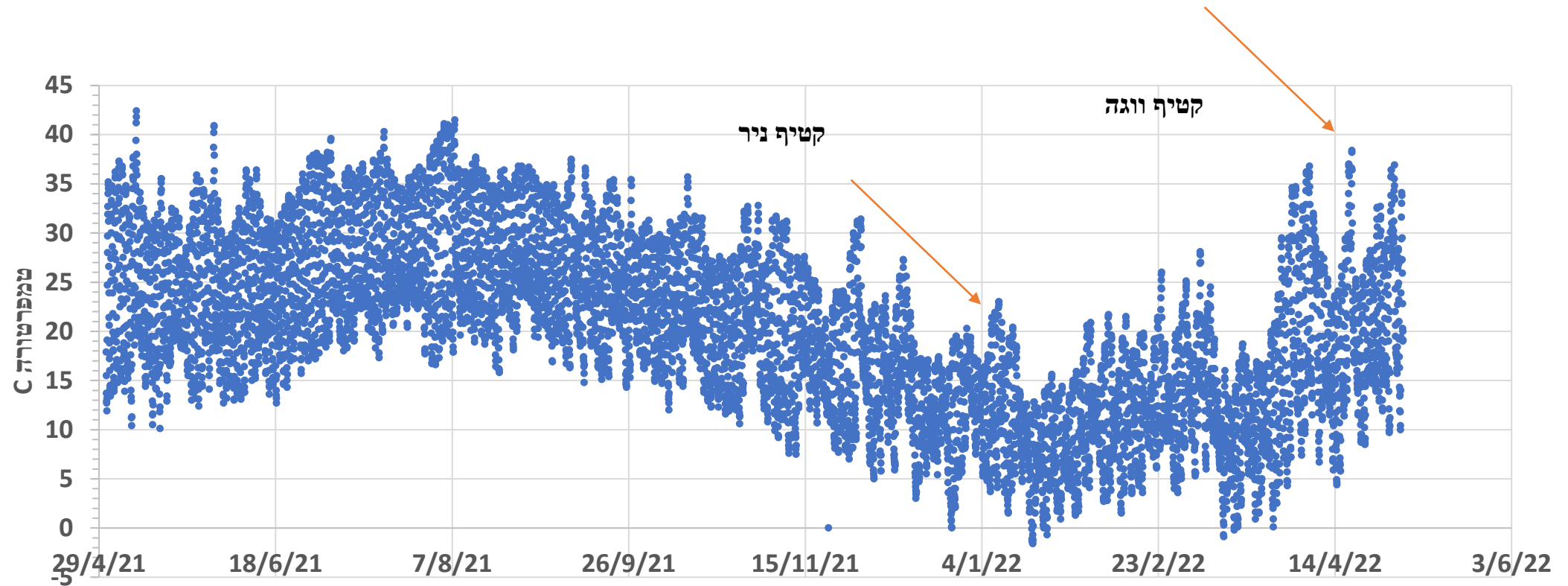

עונה שניה

- קטיף ווגה 14.4.22
- פגיעות קרה קלות

טמפרטורת אוויר ברמת נגב עונת הגידול 2021-22

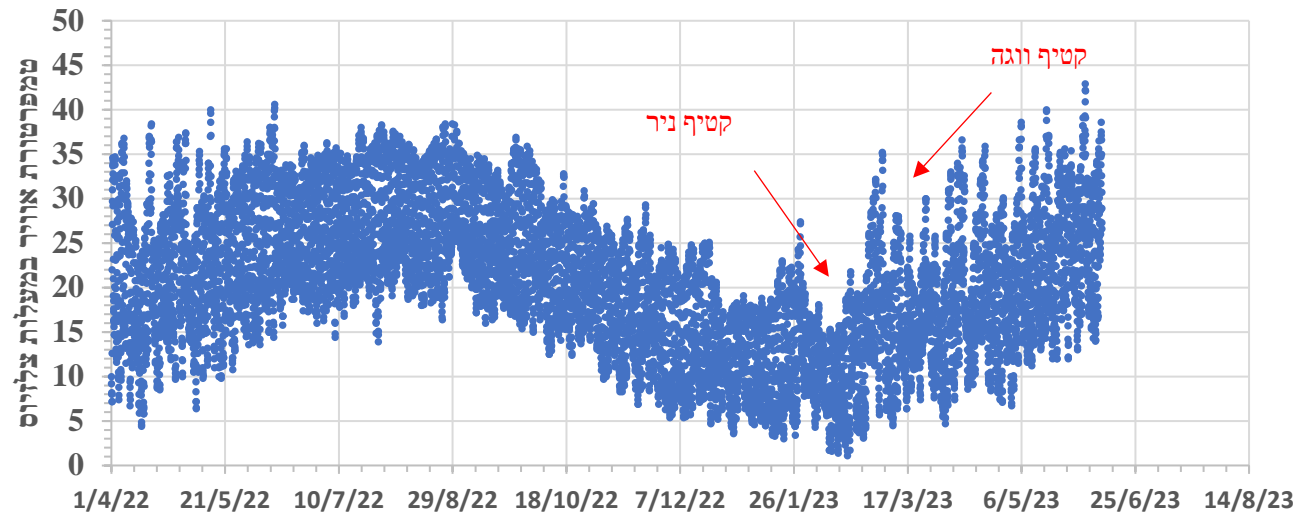

עונה שלישית

קטיף ניר - 6.2.23 פרחים

קטיף ווגה - 19.3.23

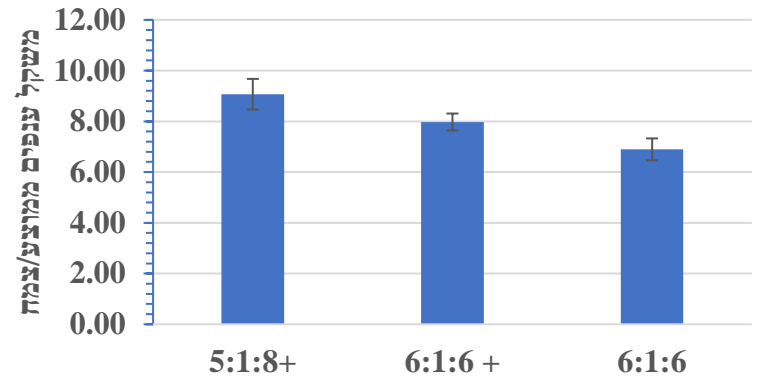
טמפרטורה אוויר עונת גידול 22-23

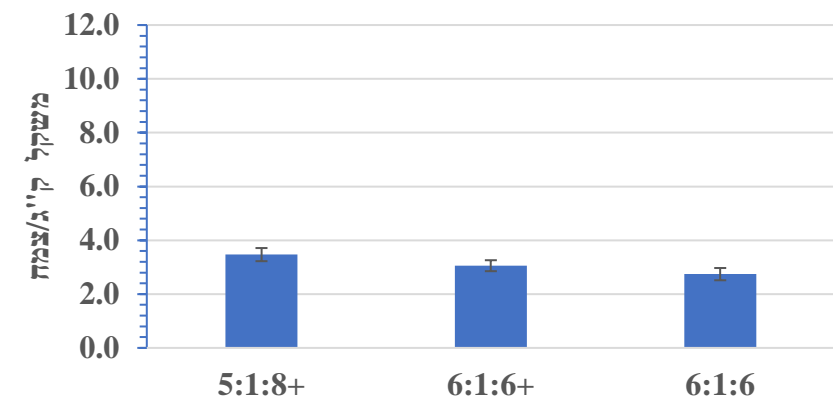
ניר עונה שניה

ניר עונה שלישית

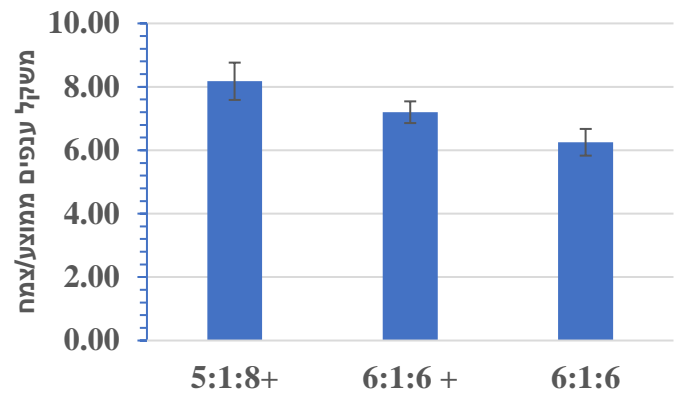
ניר יבול כללי ממוצע לטיפול 2023

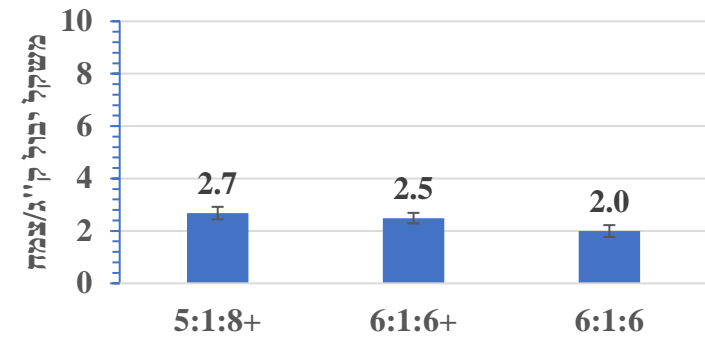
יבול כללי בזן ניר 2022

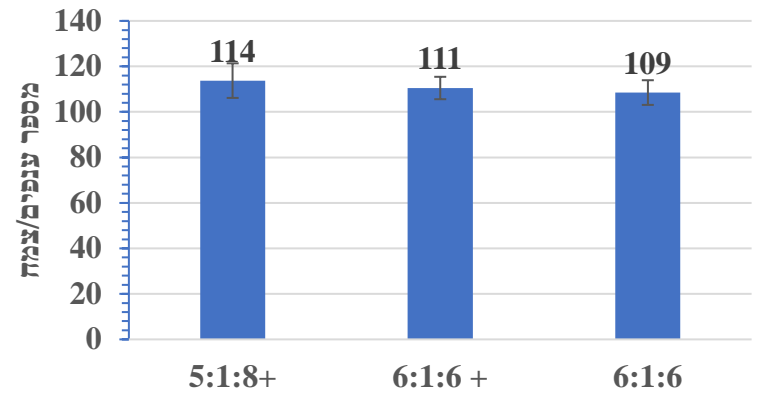
ניר יבול לשיווק ממוצע לטיפול 2023

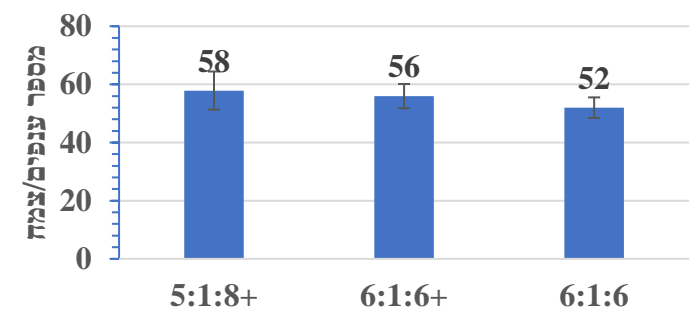
ניר יבול משווק 2022

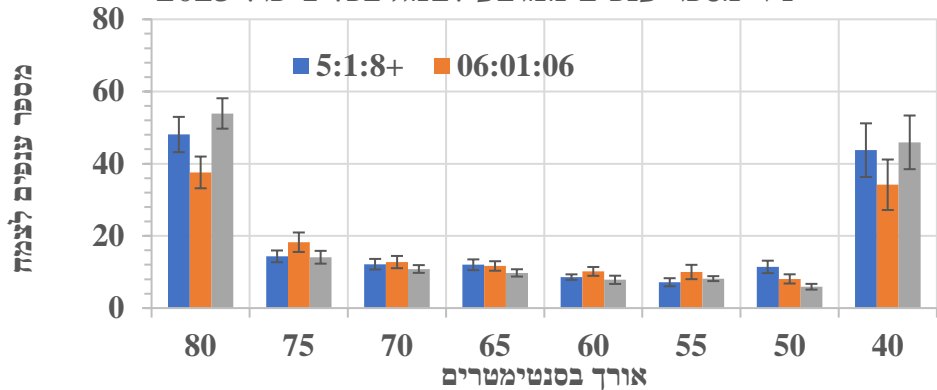
ניר מספר ענפים לשיווק 2023

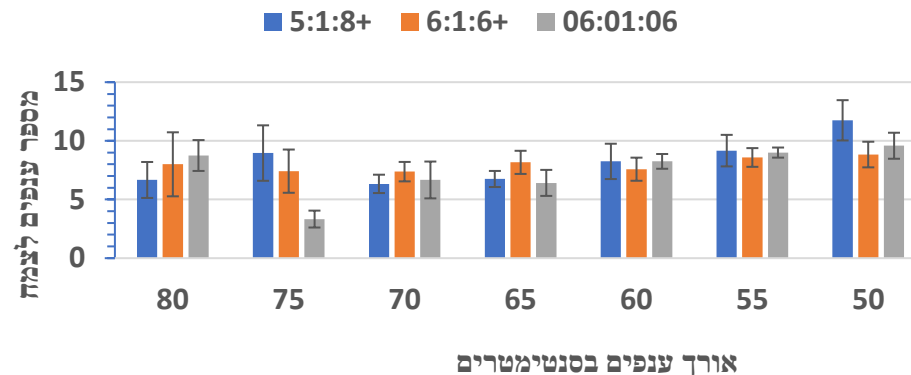
מספר ענפי שיווק ממוצע לטיפול בזן ניר 2022

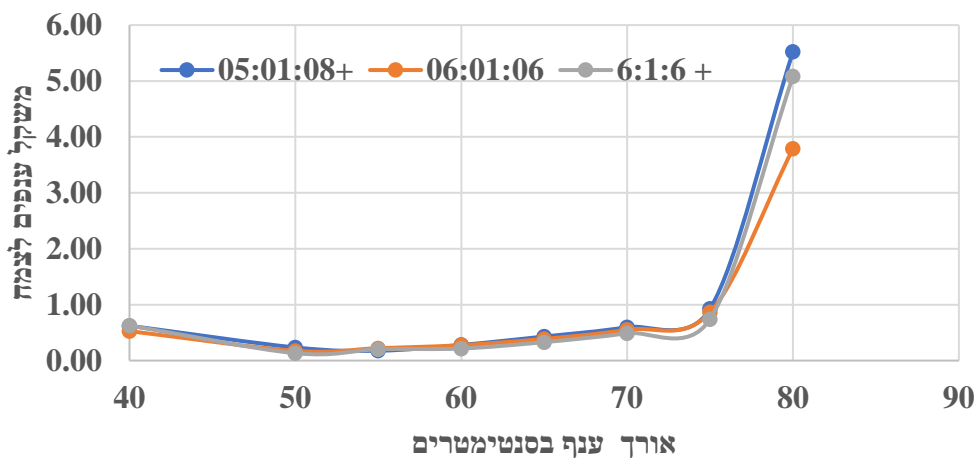
ניר מספר ענפים ממוצע לצמח בכל טיפול 2023

ניר התפלגות מספר ענפים לשיווק ממוצע לטיפול 2022

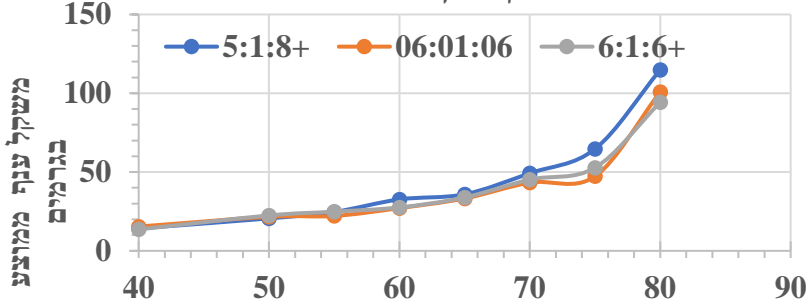

ניר התפלגות משקל ענפים ממוצע לצמח בכל טיפול 2023

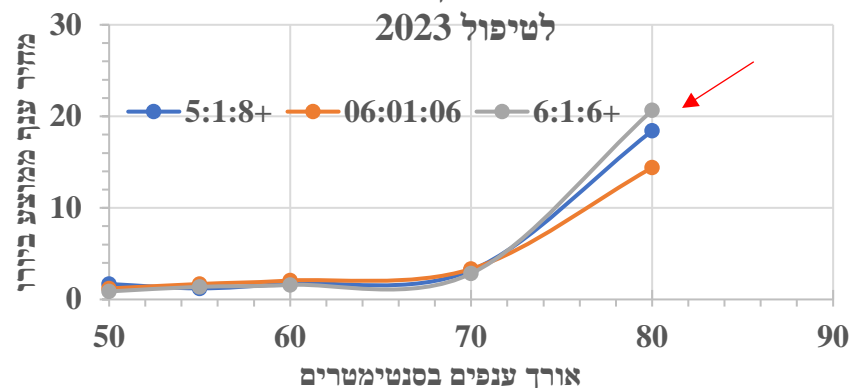

113281	Chamaelaucium uncinatum 'Early Nir'	€0.296	€1.09	2,122,100	-	IL
φ 090	-	-	-	-	IL	A1
φ 080	€0.383	€1.09	954,725	-	IL	A1
φ 070	€0.261	€0.94	559,725	-	IL	A1
φ 065	-	-	-	-	IL	A1
φ 060	€0.203	€0.60	484,650	-	IL	A1
φ 055	€0.169	€0.38	48,250	-	IL	A1
φ 050	€0.148	€0.35	66,050	-	IL	A1
φ 045	-	-	-	-	IL	A1
φ 040	€0.106	€0.25	-	-	IL	A1

ניר התפלגות משקל ענף ממוצע לטיפול 2023

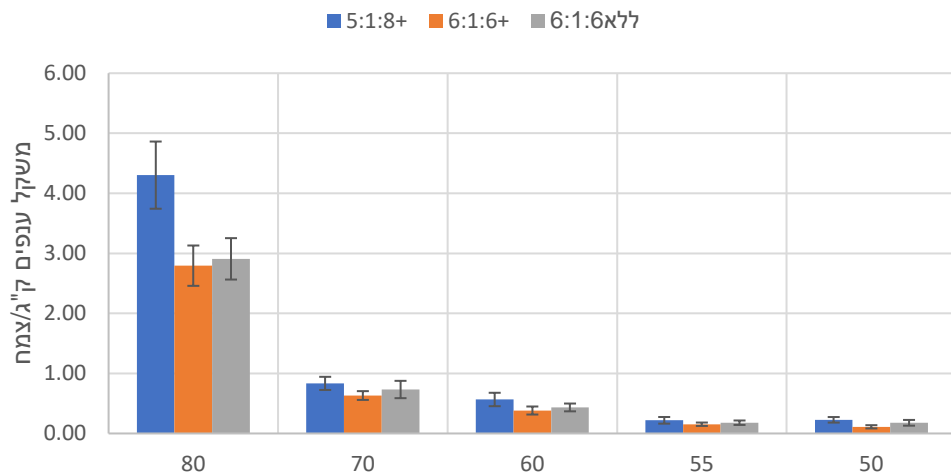

ניר מחיר ממוצע בכל אורך ביוורו לפי כמות ענפים

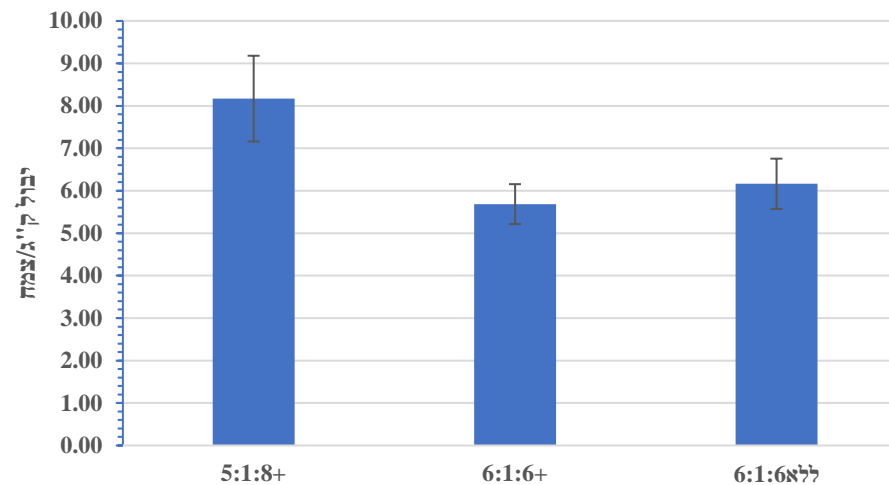

ניר יבול 2024

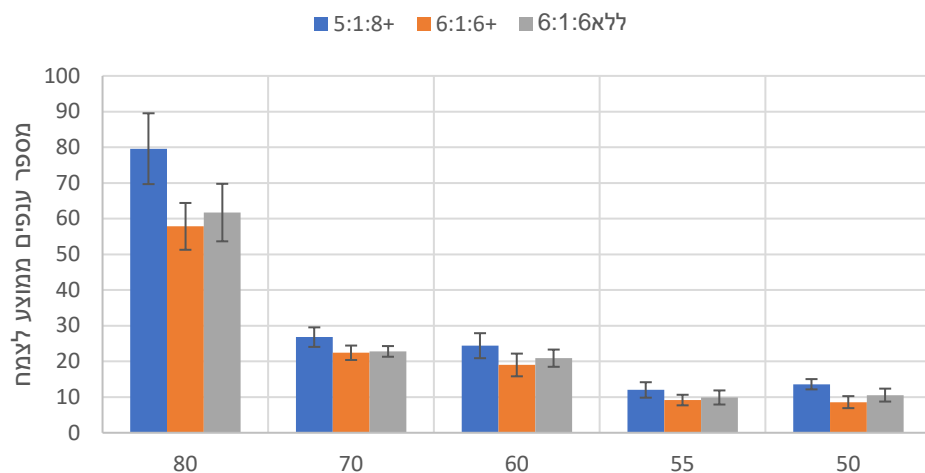
התפלגות משקל ענפים ממוצע לטיפול

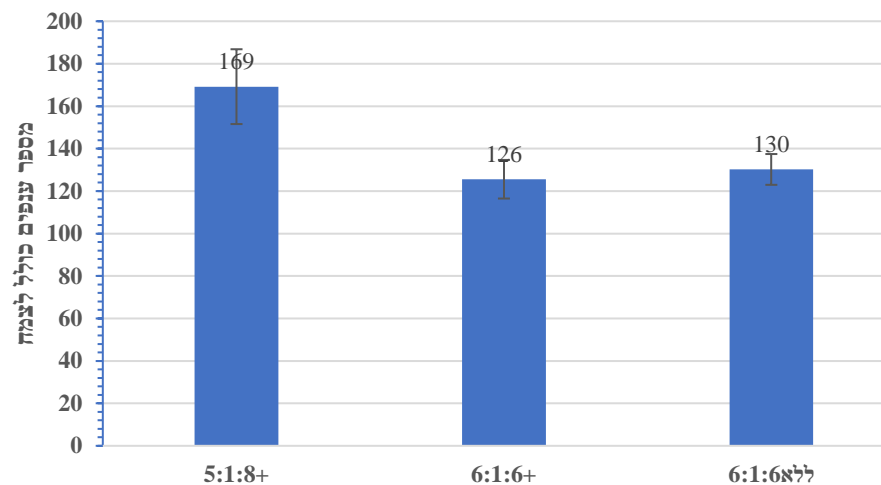
יבול כללי ניר 2024

התפלגות מספר ענפים ממוצע לטיפול

מספר ענפים ממוצע כללי לטיפול ניר 2024

סיכום ביניים שעווה

- הזן ניר גדל זקוף ופורה מוקדם יותר מהווגה. בניר נראתה השפעה חיובית לדישון מיקרו כבר מהעונה הראשונה. קטיף העונה הראשונה עדיין לא מסחרי ואינו מייצג.
- היבול בשנה השלישית הוא פי 2-3 מהעונה השנייה ונראה כי בשנה הרביעית הצמח כבר במלוא גודלו ורוב הענפים הם באורך מקסימלי.
- הזן ווגה רגיש יותר לפגעי קור ודישון אשלגני בעונות הראשונות דווקא מקצר את ענפיו נראה שבעונה השלישית עוד לא הגענו ליבול האופטימלי.
- בזן ניר נראה יתרון ברור לשימוש במיקרו-אלמנטים בעונה השלישית כאשר פדה תוספת של-25% במחיר.
- בעונה האחרונה נמצא כי שימוש בריסוסי אבץ ומנגן אחת לחודש הצליחו לטשטש את ההבדלים בזן ניר בין דישון עם וללא מיקרו. לעומת זאת תוספת אשלגן לאורך זמן בזן הזה גורמת לענפים להיות כבדים יותר וכעבור מספר שנים מגדילה באופן משמעותי את היבול.
- בעונות הבאות נעבור לניסוי דישון יותר מורכבים המשלבים מעבר בין סוגי דשנים לפי תקופות הגידול. כבר הוקם משק פרחי שעווה בבאר מילכה ואנו מלווים אותו.

אדמונית ברמת נגב – אביב 2024

- מבחן זנים (שישה זנים)
- ניסוי טיפולי חיטוי לפני שתילה
- שתילה בשתי מנהרות רבע דונם
- ניסיון לצנן את הצמח ולהאריך את תקופת הגידול לאחר קטיף במטרה למלא את הפקעת באמצעות צינון התנדפותי ובקרה חכמה של חברת סימור.

תודות:

לקרן שה'מ קק'ל ומו'פ רמת נגב על מימון המחקר